

विद्युत लोकपाल (मुंबई)

(विद्युत अधिनियम २००३ च्या कलम ४२(६) अंतर्गत)

पुनर्विलोकन अर्ज ९५ / २०२४

(मुळ अभिवेदन क्र. ५२ / २०२४ च्या अभिवेदनाबाबत)

कृती मानकेनुसार खंडीत वीज पुरवठ्याची नुकसान भरपाई मिळण्याबाबत

त्रिंबक लक्ष्मण साखरे अपिलार्थी

विरुद्ध

महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी, बारामती (महावितरण) प्रतिवादी

उपस्थिती :-

अपिलार्थीतर्फे :- १) त्रिंबक लक्ष्मण साखरे
२) रवि त्रिंबक साखरे

प्रतिवादी १ तर्फे :- १) संजय सोनवलकर, कार्यकारी अभियंता, बारामती

कोरम :- वन्दना कृष्णा (भा.प्र.से. निवृत्त)

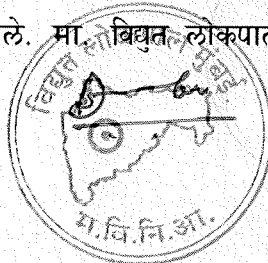
सुनावणी तारीख :- ३ जुलै २०२४

आदेश पारित दिनांक :- १२ जुलै २०२४

आदेश

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गाहाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २०२० (ग्राहक गाहाणे व विद्युत लोकपाल विनियम २०२०) मधील विनियम २२ नुसार विद्युत लोकपाल (मुंबई) यांच्या अभिवेदन क्र. ५२/२०२४ च्या दिनांक १९ एप्रिल २०२४ रोजीच्या पारित आदेशाविरुद्ध अपिलार्थींनी सदरचे पुनर्विलोकन अभिवेदन दिनांक २१ मे २०२४ रोजी दाखल केलेले आहे.

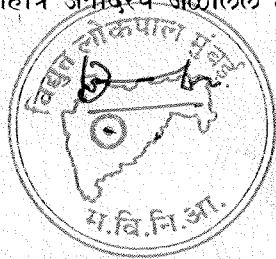
२. विद्युत लोकपाल (मुंबई) यांच्या दिनांक १९ एप्रिल २०२४ च्या (अभिवेदन क्रं. ५२/२०२४) आदेशान्वये अपिलार्थींचे अभिवेदन फेटाळण्यात आले. मा. विद्युत लोकपाल (मुंबई) यांनी सदर आदेशात निरीक्षण केले

की, मंचाने नियमानुसार देय असलेली रु.५००/- नुकसानभरपाई अपिलार्थीस दिलेली आहे. सबब, मंचाने जारी केलेल्या आदेशात फेरफार वा हस्तक्षेप करण्याची गरज वाटत नाही.

3. अपिलार्थीने आपल्या पुनर्विलोकन निवेदनातील व दिनांक ३ जुलै २०२४ रोजीच्या व्हिडीओ कॉन्फरंसद्वारे झालेल्या सुनावणी दरम्यान सादर केलेले प्रमुख मुद्दे खालील प्रमाणे.

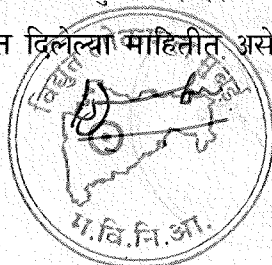
- अपिलार्थी हे कांदळगाव, तालुका इंदापूर, जिल्हा पुणे येथील दिनांक १२ जानेवारी १९९६ पासून घरगुती ग्राहक (वीज जोडणी क्र.१७८७३१७०२७७६) आहेत. अपिलार्थीना कांदळगाव गावठाण २ रोहीत्र क्र.०५२१६०२ वरून वीज पुरवठा देण्यात आलेला आहे.
- अपिलार्थीने नमुद केले की, दिनांक १४ जानेवारी २०२२ ते २ मार्च २०२२ या एकूण ३६ दिवसांच्या कालावधीसाठी रोहीत्र जळालेला असल्याने त्यांचा वीज पुरवठा बंद होता. एकूण ३६ दिवस खंडीत असलेला वीज पुरवठा पुर्वत करण्यासाठी अपिलार्थीनी दिनांक १९ जानेवारी २०२२ रोजी महावितरणच्या ग्राहक सेवा केंद्रास तक्रार (क्र.०००००२२९२६११९) केली.
- अपिलार्थीने नमुद केले की, खंडीत वीज पुरवठा काळातील वीज वापर इतर मासिक वीज वापराच्या तुलनेत कमी झालेला स्पष्ट होतो. खंडीत वीज पुरवठा कालावधी जसे की फेब्रुवारी व मार्च २०२२ या महिन्यात अनुक्रमे १० व १५ युनिट वापर होता. तर वीज पुरवठा काळात अंदाजे ६० ते ८० युनिट प्रतीमहा असा वापर होता. दिनांक १७ जानेवारी २०२२ ते ९ फेब्रुवारी २०२२ या कालावधीत जळीत रोहीत्रामुळे अखंड वीज पुरवठ्याची मोठी समस्या निर्माण झाली होती. म्हणजेच अप्रत्यक्षरीत्या महावितरणचे २१ दिवस रोहीत्र बंद होते हे कबुल केले आहे.
- दिनांक १४ जानेवारी २०२२ वीज पुरवठा खंडीत झाल्याची तक्रार दिनांक १५ जानेवारी २०२२ रोजी अपिलार्थीने दिली, व वीज पुरवठा पुर्वत न करता दिनांक २४ जानेवारी २०२२ रोजी सदर तक्रार निकाली काढली. तसेच, सदर रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ रोजी फेल झाले हे अत्यंत चुकीचे आहे व रोहीत्र २ दिवस चालल्यानंतर एक कॉईल फेल झाली तेव्हा या वरून स्पष्ट होते की, वीज पुरवठा बंद होता. सदर रोहीत्र दिनांक २५ जानेवारी २०२२ रोजी बदलण्यात आले, परंतू चालले नाही. त्यानंतर गावठाण रोहीत्र नं. २ वरून वीज पुरवठा चालू करून दिला हे प्रतिवादीचे म्हणणे चुकीचे आहे. वास्तविक दुसरे रोहीत्र अगोदरच जळालेले होते. त्यामुळे त्यावरून वीज पुरवठा देणे कसे शक्य आहे?

- सदर घटना ह्या सलग घडल्याने व एकमेकाशी संलग्न असल्याने एकच तक्रार दिनांक १५ जानेवारी २०२२ रोजी महावितरणकडे केली. आणि तसेही खंडीत कालावधी दिनांक १४ जानेवारी २०२२ ते दिनांक २६ जानेवारी २०२२ हा अधोरेखित आहे. अपिलार्थीने नमुद केले की, अभिवेदन क्र.५२/२०२४ मध्ये प्रतिवादीचे उत्तर अपिलार्थीस सुनावणी नंतर मिळालेले आहे. सदर उत्तरामध्ये रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ रोजी तांत्रिक कारणास्तव नादुरस्त झाल्याने दिनांक १९ जानेवारी २०२२ रोजी बदलून त्यावरील असलेल्या सर्व ग्राहकांचा वीज पुरवठा सुरळीत करण्यात आला हे चुकीचे आहे.
- प्रतिवादीने नमुद केल्यानुसार सात घरगुती वीज ग्राहकांपैकी केवळ अपिलार्थीसाठी सदर रोहीत्रावरून वीज पुरवठा होत असे, दुसरे एक ग्राहकास गावठाणातील दुसऱ्या रोहीत्रावरून वीज पुरवठा देण्यात आला आहे. बाकी पाच ग्राहक सदर रोहीत्रापासून २ किमी पेक्षा जास्त अंतरावर शेतात राहतात. तसेच खंडीत वीज पुरवठा कालावधीत संबधीत ग्राहकांचा वीज पुरवठ्याबाबतची माहिती जाणिवपूर्वक उघड केली नाही. यामध्ये स्पष्टता येणेकामी स्थळ तपासणी करणे आवश्यक आहे.
- अपिलार्थीने नमुद केले की, अभिवेदन क्रमांक ५२ / २०२४ च्या पुनर्विलोकन अर्ज दाखल करित असून वरील मुद्द्यांच्या आधारे व अपिलार्थीच्या कायदेशीर अधिकारांचा अवलंब करणे कामी तो दाखल करून घ्यावा व वीज पुरवठा खंडीत काळात कृती मानके नुसार प्रति तासासाठी एकुण ३६ दिवसांकरीता भरपाई मिळावी ही विनंती.

४. प्रतिवादीने त्यांच्या निवेदनातील व दिनांक ३ जुलै २०२४ रोजीच्या व्हिडीओ कॉन्फरंसद्वारे झालेल्या सुनावणी दरम्यान सादर केलेले प्रमुख मुद्दे खालील प्रमाणे.

- प्रतिवादीने नमुद केले की, अपिलार्थीने पुनर्विलोकन अभिवेदनात दाखल केलेले मुद्दे मान्य नाहीत. अपिलार्थीने त्यांच्या घरगुती वापराचे वीज जोडणी क्र.१७८७३१७०२७७६ सिंगल फेज अन्वये गावठाण २ रोहीत्र क्र.०५२१६०२ वरून वीज पुरवठा देण्यात आलेला आहे.
- अपिलार्थीचा वीज पुरवठा फेब्रुवारी व मार्च २०२२ या कालावधीत खंडीत झाला त्यास अनेक कारणे असू शकतात, त्यास सदर कालावधीत अपिलार्थी तेथे वास्तव्यास नसतील. सदर रोहीत्रावरील इतर ग्राहकांच्या वीज वापराची पाहणी केली असता त्यांच्या वीज वापरावर कोणताही फरक दिसून येत नाही.
- अपिलार्थीच्या पुनर्विलोकन अर्जात नमुद केले की, माहिती अधिकारातील अर्जानुसार सदर रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ ते ९ फेब्रुवारी २०२२ या कालावधीत बंद होता हे प्रतिवादीने मान्य केले. परंतु अपिलार्थीने सदर अर्जात दिलेल्या माहितीत असे कुठेही उल्लेख केलेला नाही त्यामुळे अपिलार्थीचे

म्हणणे चुकीचे आहे. अपिलार्थींचा पुरवठा सुरू असलेल्या दुसऱ्या फेज वरून अखंडीतपणे सुरळीत चालू ठेवण्यात आला होता असे नमूद केले होते.

- सदर रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ रोजी तांत्रिक कारणास्तव नादुरुस्त झालेले असल्यामुळे ते ४८ तासांच्या आत दिनांक १९ जानेवारी २०२२ रोजी बदलून इतर सर्व ग्राहकांचा वीज पुरवठा सुरळीत करण्यात आला होता. परंतु बदललेल्या रोहीत्राचा पुन्हा एक फेज निकामी झाल्यामुळे त्या रोहीत्रावरील सर्व वीज ग्राहकांचा वीज पुरवठा त्याच रोहीत्राच्या सुरू असलेल्या दोन फेज वरून अखंडीतपणे सुरू ठेवण्यात आला होता व दिनांक ९ फेब्रुवारी २०२२ रोजी नवीन रोहीत्र बसवून आज पर्यंत वीज पुरवठा अखंडीतपणे सुरू आहे. अपिलार्थींनी खंडीत वीज पुरवठाचा नमूद केलेला दिनांक १७ जानेवारी २०२२ ते ९ फेब्रुवारी २०२२ चा कालावधी हा वस्तुस्थितीशी सुसंगत नाही. तसेच दुसऱ्या रोहीत्रावरून वीज पुरवठा हा अखंडीतपणे चालू होता हे अपिलार्थींच्या जबाबावरून स्पष्ट होते.
- मंचाने दिलेला आदेश हा सुध्दा वरील सर्व बाबींचा विचार करून निर्णय दिलेला आहे. मा. विद्युत लोकपाल यांनी त्यांच्या आदेशात मंचाचे आदेश कायम ठेवण्याचे निर्देश दिले आहेत. मंचाच्या आदेशानुसार रु.५००/- ची नुकसान भरपाई ही एप्रिल २०२४ च्या वीज देयकात समायोजित करून देण्यात येऊन मंचाच्या आदेशाची अंमलबजावणी केलेली आहे.
- अपिलार्थींचे अभिवेदन क्र.५२/२०२४ फेटाळलेले आहे अपिलार्थींस अभिवेदनातील मुद्दे व्यवस्थितपणे समजून सांगितलेले असून त्याचे निराकरण केलेले आहे. तसेच नवीन कोणतेही मुद्दे उपस्थित केलेले नाही. अपिलार्थींस नियमानुसार योग्य ती नुकसान भरपाई सुध्दा देण्यात आलेली आहे; तरीसुध्दा अपिलार्थींनी पुनर्विलोकन अर्ज दाखल करून सदर न्यायव्यवस्थेचा बहुमुल्य वेळ घालविला याबाबत अपिलार्थींस समज देऊन दंड आकारण्यात यावा.
- प्रतिवादीने नमूद केले की, अपिलार्थींचे अभिवेदन फेटाळण्यात यावे व आवश्यक असल्यास कैफियत दुरुस्तीस प्रतिवादीना परवानगी असावी.

विश्लेषण व निर्णय.

५. दोन्ही पक्षकारांची बाजू एकण्यात आली व उपलब्ध कागदपत्रांचे अवलोकन केले.

६. अपिलार्थींनी सुनावणी दरम्यान नमूद केले की, दिनांक १४ जानेवारी २०२२ ते २ मार्च २०२२ या एकूण ३६ दिवसांच्या कालावधीसाठी रोहीत्र जळालेला असल्याने त्यांचा वीज पुरवठा बंद होता; म्हणून अपिलार्थींनी दिनांक १९ जानेवारी २०२२ रोजी महावितरणच्या ग्राहक सेवा केंद्रास तक्रार केली. प्रतिवादी महावितरणच्या

नोंदीनुसार रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ रोजी नादुरस्त झाला, परंतु दिनांक १४ जानेवारी २०२२ वीज पुरवठा खंडीत झाल्याची तक्रार दिनांक १५ जानेवारी २०२२ रोजी अपिलार्थीने दिली, व वीज पुरवठा पुर्वत न करता दिनांक २४ जानेवारी २०२२ रोजी सदर तक्रार निकाली काढली. मंचाकडे तक्रार दाखल केली असता मंचाने सदर अभिवेदन रु.५००/- ची नुकसान भरपाई अपिलार्थीस दिली त्यानंतर मा. विद्युत लोकपाल यांच्याकडे तक्रार दाखल केली असता त्यांनीही मंचाचा आदेश कायम ठेवला.

अपिलार्थीने नमुद केले की, सदर पुनर्विलोकन अभिवेदनामध्ये प्रतिवादीचे उत्तर अपिलार्थीस सुनावणी नंतर मिळालेले आहे यावर संबधीत अधिकाऱ्यांवर योग्य ती कारवाई करावी; तसेच, अपिलार्थीने दाखल केलेल्या पुनर्विलोकन अर्जाचा विचार करून वीज पुरवठा खंडीत काळात कृती मानके नुसार प्रति तासासाठी एकूण ३६ दिवसांकरीता नुकसान भरपाई मिळावी अशी विनंती केली आहे.

७. प्रतिवादीने सुनावणी दरम्यान नमुद केले की, अपिलार्थीने पुनर्विलोकन अभिवेदनात दाखल व उपस्थित केलेले मुद्दे मान्य नाहीत. अपिलार्थीस वीज पुरवठा देण्यात आलेल्या रोहीत्रावरील इतर ग्राहकांच्या वीज वापराची पाहणी केली असता; त्यांच्या वीज वापरावर कोणताही फरक दिसून येत नाही. अपिलार्थीचा वीज पुरवठा सुरू असलेल्या दुसऱ्या फेज वरून अखंडीतपणे सुरळीत चालू ठेवण्यात आला होता, असे नमुद केले होते. अपिलार्थीस वीज पुरवठा देण्यात आलेला रोहीत्र दिनांक १७ जानेवारी २०२२ रोजी तांत्रिक कारणास्तव नादुरस्त झालेला असल्यामुळे तो ४८ तासांच्या आत दिनांक १९ जानेवारी २०२२ रोजी बदलून इतर सर्व ग्राहकांचा वीज पुरवठा सुरळीत करण्यात आला होता. परंतु बदललेल्या रोहीत्राचा पुन्हा एक फेज निकामी झाल्यामुळे त्या रोहीत्रावरील सर्व वीज ग्राहकांचा वीज पुरवठा त्याच रोहीत्राच्या सुरू असलेल्या फेज दोन वरून अखंडीतपणे सुरू ठेवण्यात आला होता, व दिनांक ९ फेब्रुवारी २०२२ रोजी नवीन रोहीत्र बसवून आज पर्यंत वीज पुरवठा अखंडीतपणे सुरू आहे. मंचाने दिलेला आदेश हा सुध्दा वरील सर्व बाबी विचारात घेऊन निर्णय दिलेला आहे. मा. विद्युत लोकपाल यांनी त्यांच्या आदेशात मंचाचे आदेश कायम ठेवण्याचे निर्देश दिले आहेत. मंचाच्या आदेशानुसार रु.५००/- ची नुकसान भरपाई ही एप्रिल २०२४ च्या अपिलार्थीच्या वीज देयकात समायोजित करून देण्यात येऊन मंचाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करून सदर तक्रार निकाली काढली आहे.

८. अपिलार्थी यांनी सदर पुनर्विलोकन अर्जात कोणतेही नवीन मुद्दे उपस्थित केलेले नाहीत; की, ज्यामुळे मुळ आदेशात बदल करणे गरजेचे आहे. पुनर्विलोकन याचिकेची व्याप्ती ही मर्यादित असते; मात्र, अपिलार्थी या ठिकाणी पुनर्विलोकन याचिकेच्या माध्यमातून संपूर्ण प्रकरणाची पुनश्चः सुनावणी घेण्याची विनंती करित आहेत, असे, प्रथम दर्शनी दिसते. मात्र, मुळ आदेशांचा नव्याने आढावा घेण्याचे कोणतेच कारण समोर आलेले नाही.

९. ग्राहक गाऱ्हाणे विनियम, २०२० मधील विनियम २२ मध्ये आदेशाचे पुनर्विलोकना बाबत खालील प्रमाणे तरतुद आहे :-

"२२ विद्युत लोकपालाच्या आदेशाचे पुनर्विलोकन :

२२.१ विद्युत लोकपालाच्या आदेशाने बाधित झालेली कोणतीही व्यक्ति, वितरण परवानाधारकासह, आदेशाच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत अशा आदेशाच्या पुनर्विलोकनासाठी त्याच विद्युत लोकपालाकडे खालील परिस्थितीत, अर्ज करील:

ए. जेथे कोणत्याही अपिलास प्राधान्य देण्यात आले नाही.

बी. अभिलेखावरून चुक किंवा दोष असल्याचे सकृतदर्शनी दिसून आल्यास.

सी. एखादी नवीन आणि महत्वाची बाब किंवा पुरावा मिळाला, जो योग्य काळजी घेऊनही तिला ज्ञात नव्हता किंवा जो आदेश पारीत करण्यात आला त्या वेळेस सादर करू शकला गेला नाही.

२२.२ अशा पुनर्विलोकनासाठीच्या अर्जात ती बाब किंवा पुरावा, जो योग्य काळजी घेऊनही अर्जदाराला ज्ञात नव्हता किंवा जो आदेश देण्याच्या वेळेस सादर करू शकला गेला नाही, किंवा अभिलेखावरून चुक किंवा दोष असल्याचे सकृतदर्शनी दिसते त्याबाबत, स्पष्टपणे नमुद करण्यात येईल.

२२.३ पुनर्विलोकन अर्जासोबत विद्युत लोकपाल निश्चित करेल अशी कागदपत्रे, पुष्ट्यर्थ माहिती आणि निवेदने जोडण्यात येतील.

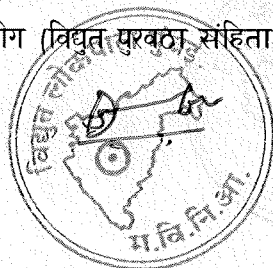
२२.४ विद्युत लोकपालास जर पुनर्विलोकनासाठी पुरेसे कारण नसल्याचे वाटल्यास, विद्युत लोकपाल असा पुनर्विलोकन अर्ज फेटाळेल.

परंतु असे की, अर्जदाराला त्याची बाजू मांडण्याची संधी दिल्याशिवाय कोणताही अर्ज फेटाळण्यात येणार नाही.

२२.५ जर विद्युत लोकपालाचे असे मत झाले की, पुनर्विलोकन अर्ज मंजूर करणे योग्य आहे, तर विद्युत लोकपाल तो मंजूर करेल. परंतु असे की, पुनर्विलोकनाचा अर्ज ज्या आदेशाच्या संदर्भित करण्यात आला आहे त्याच्या समर्थनार्थ उपस्थित राहणे व त्याची बाजू ऐकली जाणे शक्य व्हावे म्हणून, विरोधी पक्षकाराला पूर्व-सूचना दिल्याशिवाय असा अर्ज मंजूर केला जाणार नाही. "

१०. अपिलार्थी, प्रतिवादी यांनी मांडलेले मुद्दे या आधीच्या अभिवेदन क्र.५२/२०२४ मध्ये पूर्णतः विचारात घेतले आहेत. अपिलार्थींनी त्यांच्या दिनांक २१ मे २०२४ रोजीच्या पुनर्विलोकन अर्जात कोणतेही नवीन मुद्दे मांडलेले नाहीत व उपस्थित केले नाहीत की, ज्यामुळे मूळ आदेशाच्या निर्णयाबाबत फेरविचार करावा लागेल.

'महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा सहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पांवर

क्वालिटी) विनियम, २०२१' मध्ये जोडपत्र २ कृतीची मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे ग्राहकांना घावयाची भरपाई रु.५००/- ची नुकसान भरपाई देण्यात आलेली आहे. तरीसुध्दा अपिलार्थींनी पुनर्विलोकन अर्ज दाखल करून सदर न्यायव्यवस्थेचा बहुमुल्य वेळ घालविला याबाबत हे न्यायालय खेद व्यक्त करित आहे.

११. सबब, अपिलार्थींचा पुनर्विलोकन अर्ज फेटाळण्यात येत असून निकाली काढण्यात येत आहे.

सही/-
(वन्दना कृष्णा)
विद्युत लोकपाल (मुंबई)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

PHYSICAL CHEMISTRY
PHYSICS

